

Grundläggande orsaker

Det är gott och väl att Regeringen vill ta tag i eländet med vapenlicensärendena men risken finns att man sopar allt under mattan och konserverar det nuvarande kaoset ända till mars 2017.

Ty man måste angripa en röta vid dess upphov. Och den grundläggande orsaken till den nuvarande situationen är att Polismyndigheten inte följer lagen utan har en egen agenda som går ut på att få bort så många legala vapen som möjligt eftersom man inte rår på de illegala vapnen.

Därför sände SVF ett brev till Regeringen med exempel på Polismyndighetens egenhändiga lagstiftning. För information gick även kopior till sådana riksdagsledamöter som har varit kritiska emot Polismyndighetens bristande effektivitet på detta område.

Handläggning av vapenlicenser i Sverige
Ju2015/05755/PO

Vi har noterat att Regeringen 2015-07-30 gett Polismyndigheten själv i uppdrag att utreda varför Polismyndigheten har så långa handläggningstider för vapenlicenser.

Vi har också noterat att Regeringen avslagit tanken att byta ansvarig myndighet. Någon motivering till detta har vi inte hört.

Vad skulle kunna få Regeringen att ändra sin ståndpunkt?

T.ex. om det avslöjas att nuvarande myndighet, Polismyndigheten, som ska vara en rättsvårdande myndighet, tillämpar egna lagar, bryter mot svensk lag, konfiskerar privat egendom och t.o.m. ignorerar svenska grundlagar?

Ett sådant agerande kan endast tyda på två saker:

1. Myndighetens ledning är så svag att man inte förmår genomföra några riktlinjer för hur arbetet ska bedrivas (om nu sådana har getts) för att bli likformigt i hela landet

2. Myndigheten har en egen agenda som går utöver svensk lagstiftning.

I bilagan ger vi kortfattat några exempel på detta manipulerande av svensk lag, brott mot våra grundlagar och olaga konfiskering av egendom. Detta är endast ett axplock ur vårt rikhaltiga arkiv.

Polismyndighetens roll

Graden av "egen lagtillämpning" har varierat stort mellan olika län. Värst har situationen varit i Västra Götaland, där kaoset startade i november 2010, men flera andra län har tagit efter. Några har vägrat följa detta exempel och i sådana län är vapenägarna i allmänhet nöjda med handläggningen av vapenärenden.

I flera län har vi nu den absurda situationen att det är svårare för en vapenägare att få en förnyad femårslicens än

att få en helt ny licens, vilket lett till att vapenägare överlåter sina vapen till en handlare för att i ett senare skede köpa tillbaka samma vapen och få nya licens.

Det är inte handläggarna hos polismyndigheterna som förtjänar kritik. De utför ett otacksamt arbete eftersom de slits mellan sitt eget sunda förnuft och den maktutövning som en del anställda jurister utövar på dem. Många handläggare har därför slutat och sökt sig andra arbeten vilket lett till att man fått nyanställa stor del av sin personal. Den kunskapsbrist som detta lett till är mycket stor.

Det skulle till och med kunna vara en fördel om en ny ansvarig myndighet övertog en del av den personalstyrka som idag handlägger vapenlicenser.

Polismyndigheten har länge klagat över att man har alltför hård arbetsbelastning. Detta ger Polismyndigheten mindre utrymme för brottsbekämpande insatser. Att överföra en av deras administrativa arbetsuppgifter till annan myndighet skulle således frigöra resurser som kan användas på effektivare sätt.

80% av alla licensärenden rör jaktvapen. Sådana ärenden skulle kunna skötas av en ny myndighet, "Viltmyndigheten", alternativt Naturvårdsverket eller möjligen länsstyrelserna. Att administrera övriga 20% skulle knappast medföra några större svårigheter.

Domstolars roll

Att få en myndighet som följer svensk lagstiftning innebär också mindre belastning på våra förvaltningsdomstolar (där för övrigt kunskapen om jakt, skytte, vapensamlade och vapenlagstiftning är bristfällig). Domar avkunnas med tyckande och allmänna råd som grund, helt i strid med grundlagen (Regeringsformen 1 kap 1 §) och detta sträcker sig tyvärr ända upp till Högsta Förvaltningsdomstolen.

För att följa svensk lag på ett rättssäkert sätt är den bästa lösningen att se till att ärendena aldrig behöver överklagas utan handläggande myndighet tar beslut med lag som grund. Tyvärr brister det idag alltför ofta på denna punkt.

Vid inträdet i EU ändrades rutinen för överklagande av myndighetsbeslut eftersom det var ett krav från EU att man skulle kunna få sin sak prövad i två instanser. Då uppfyllde Sverige också kravet – man hade både Länsrätten och Kammarrätten att få sin sak prövad hos. Bara något år senare ändrades dock detta. Då infördes krav på prövningstillstånd i Kammarrätten (vilket ofta nekades).

Yrkande

Fram tills att en ny myndighet tar över ansvaret för vapenlicenser begär vi att man återinför den tidigare instansen för överklagande, Länsstyrelsen, som ett förled innan förvaltningsdomstolarna. Då skulle Sverige åter uppfylla EU:s grundkrav och man skulle med all säkerhet också avlasta förvaltningsdomstolarna en stor del av

arbetet. Länsstyrelserna åtnjöt stort förtroende hos de legala vapenägarna eftersom dessa tillämpade lag och inte tyckande i sina beslut i överklagade ärenden.

Vi kräver med detta brev att man ser till att det utan dröjsmål blir en ändring i det nuvarande systemet med tillståndsgivning av vapenlicenser genom att en ny myndighet omgående utses att ta hand om dessa.

I bilagan tas följande punkter upp:

1. Handläggningstider. Att göra dessa lika långa över hela landet löser inga problem.
2. Godtycklighet i bedömning av aktivitet.
3. Förnekande av grundlagsstadgad äganderätt.
4. Krav att ägaren begår brott genom att tvinga honom att ha kvar vapnet hemma under handläggningstiden men efter licensens utgångsdatum.
5. Krav om inlämning för skrotning.
6. Krav att sälja vapen innan beslut och/eller juridisk prövning.
7. Krav på samförvaring. I vissa fall totalt omöjligt att genomföra, i andra fall totalt olämpligt. Lagstiftningen kräver det inte, kravet är baserat på ett allmänt råd.
8. Omöjliga krav på aktivitet. Endast externa tävlingar accepteras, även av sökanden som inte innehar egna vapen. SPSF:s kritik klargör detta.
9. Sökt vapen provas emot redan innehavda. Man måste pröva varje sak för sig. Om Polismyndigheten anser att något vapen inte behövs får man göra ett särskilt ärende av en möjlig indragning av den licensen.
10. Rätt att avgöra lämplighet. Polismyndigheten har inte fått något monopol på att avgöra vapens lämplighet.
11. Bojkott av vissa vapen. Visar att Polismyndigheten har en egen agenda för att få bort vissa vapen även om dessa har godkänts av behörig myndighet.
12. Byte av vapen. Vapenlagen innehåller inget krav att man först måste sälja det ena vapnet för att kunna få det andra. Ett byte är en samtidig handling.
13. Föreskrifter för halvautomatiska gevär tillämpas på icke-halvautomatiska gevär
14. Beslut tas med allmänna råd som grund. Tyvärr mycket vanligt. Har kritiserats av Kammarrätten i Jönköping.
15. Samlingsvapen nekas med allmänna råd som grund. Tidigare accepterade samlingar ifrågasätts.